

Vervoermanagement & fiscus

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Vervoermanagement & fiscus

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Informatie en Documentatie
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel. 070 3517040 / Fax 070 3516430

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Algemeen: het reiskostenforfait

- 1.1 Wanneer is het reiskostenforfait van toepassing?
- 1.2 Onbelaste reiskostenvergoeding als niet met het openbaar vervoer wordt gereisd
- 1.3 De bedragen van het reiskostenforfait in 1998 (belastingvrije vergoeding voor niet OV-reizigers)
- 1.4 Geen vergoeding: belastingaftrek voor de werknemer

2. Het openbaar vervoer

- 2.1 Vervoersbewijzen verstrekt door de werkgever
- 2.2 Verstrekken van OV-jaarkaart
- 2.3 Hogere belastingvrije vergoeding bij gebruik van het openbaar vervoer
- 2.4 Verstrekken van een NS-voordeelurenkaart
- 2.5 Aansluitend vervoer
- 2.6 Geen reiskostenvergoeding: hogere belastingaftrek voor OV-reizigers

3. De carpool

- 3.1 De voorwaarden van de fiscale carpoolregeling
- 3.2 Omzetbelasting en carpoolvergoeding

4. De fiets

- 4.1 Gebruik van de eigen fiets van de werknemer
- 4.2 Gebruik van de fiets van de werknemer voor zakelijke ritten
- 4.3 Verstrekking van fietsen aan de werknemers
- 4.4 Verstrekking van een fiets ter gelegenheid van een feestdag
- 4.5 De (leen)fiets van de zaak
- 4.6 Verstrekking van fietsbenodigdheden en OV-faciliteiten
- 4.7 Gevolgen voor de omzet- en vennootschapsbelasting

5. De auto van de zaak

- 5.1 Woon-werkverkeer met het openbaar vervoer
- 5.2 Omzetbelasting-aspecten

6. Het bedrijfsvervoer

- 6.1 Vervoer met de bedrijfsbus
- 6.2 Ook bij andere vormen van vervoer vanwege de werkgever soms toch toepassing van reiskostenforfait
- 6.3 Speciale BTW-regeling voor bedrijfsvervoer

7. Multimobileitskaart

8. Telewerken

9. De verhuiskostenvergoeding

10. Onbelaste beloningen

Inleiding

De Nederlandse autowegen raken vol. Iedere dag weer ontstaan kilometerslange files. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door het woon-werkverkeer, werknemers die met de auto van en naar het werk rijden. De dagelijkse files kosten onze samenleving handen vol geld en leveren bovendien een bijdrage aan de luchtvervuiling. De overheid en het bedrijfsleven proberen daarom het aantal autokilometers in het woon-werkverkeer terug te dringen. Dit gebeurt onder meer onder de noemer 'vervoermanagement': het stimuleren van carpoolen, fietsen en het gebruik van het openbaar vervoer. Door middel van het vervoermanagement kan de werkgever het gebruik van dit soort milieuvriendelijker vervoerwijzen gemakkelijker stimuleren dan vaak wordt aangenomen. Het opstellen en uitvoeren van een bedrijfsvervoerplan hoeft daarbij ook helemaal niet kostbaar te zijn.

Het spreekt bijna voor zich dat u, als werkgever, een belangrijke invloed kan uitoefenen op de vervoerkeuze van de werknemers in uw bedrijf. Als u bijvoorbeeld wel een reiskostenvergoeding betaalt aan werknemers die met de fiets naar het werk komen en niet aan werknemers die alleen met de auto reizen, dan zullen de werknemers zeker worden aangemoedigd om te gaan fietsen.

Naast het vervoersbeleid van de werkgever speelt ook de fiscale behandeling van de reiskosten en reiskostenvergoedingen een grote rol. Het handboek 'Vervoermanagement & fiscus', dat nu voor u ligt, heeft tot doel om u te informeren over de fiscale aspecten die kleven aan vervoermanagement. De fiscale wetgeving bevat namelijk een aantal regels die uitdrukkelijk de bedoeling hebben om het aantal autokilometers in het woon-werkverkeer te reduceren. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan de hogere belastingvrije vergoeding voor werknemers die met het openbaar vervoer naar het werk reizen en de fiscale carpoolregeling.

In een aantal gevallen kunnen echter ook andere regels worden gebruikt om vervoermanagement fiscaal aantrekkelijk te maken. Wij geven daarom ook een aantal tips waarmee op een fiscaal-vriendelijke manier inhoud kan worden gegeven aan een bedrijfsvervoerplan. Dit handboek is met name bedoeld voor werkgevers en leden van ondernemingsraden van bedrijven en organisaties die van plan zijn om een bedrijfsvervoerplan op te stellen of de mogelijkheden daarvoor inventariseren.

Alhoewel bij het vervaardigen van dit handboek uiteraard de grootst mogelijke zorg is besteed aan een zo juist en volledig mogelijke weergave van de fiscale regels die van belang zijn voor vervoermanagement, kunnen de bij het samenstellen van dit handboek betrokken instanties en personen niet instaan voor de afwezigheid van (druk)fouten, onvolledigheden en onjuistheden. Daarnaast kan het voorkomen dat bepaalde informatie na verloop van tijd verouderd of niet juist meer is. Aan de inhoud van dit handboek kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

1 Algemeen: het reiskostenforfait

Als werkgever bent u in beginsel geheel vrij om al dan niet een reiskostenvergoeding voor het woon-werkverkeer te betalen aan de werknemers. In de praktijk worden hierover vaak collectief geldende afspraken gemaakt, bijvoorbeeld in de CAO. Dergelijke collectieve afspraken kunnen de vrijheid – althans op korte termijn – voor de individuele werkgevers beperken.

Tot een bepaald maximum is de reiskostenvergoeding die u aan de werknemers betaalt voor de kosten van het woon-werkverkeer belastingvrij. Deze regeling staat bekend als het reiskostenforfait en bevat regels voor zowel de toegestane belastingvrije reiskostenvergoeding als de belastingaftrek.

Tot de in de wet genoemde maxima hoeft u geen loonbelasting en premies voor de sociale verzekeringen in te houden. Hoe hoog het maximale belastingvrije bedrag van de reiskostenvergoeding voor een bepaalde werknemer is, hangt af van de afstand tussen de woning van de werknemer en de arbeidsplaats, en ook van het aantal dagen per week waarop de werknemer naar zijn werk reist. De afstand tussen huis en werk moet hierbij worden gemeten aan de hand van de meest gebruikelijke route.

Voor werknemers die met het openbaar vervoer reizen gelden gunstiger fiscale regels dan voor werknemers die met eigen vervoer naar het werk komen. Voor OV-reizigers zijn de maxima van het reiskostenforfait (zowel de maximale vergoeding als het bedrag van de belastingaftrek) aanzienlijk hoger. Het reiskostenforfait voor OV-reizigers behandelen wij in hoofdstuk 2.

Als u een hogere vergoeding betaalt dan uit het reiskostenforfait volgt, dan is het verschil tussen de reiskostenvergoeding en het bedrag van het reiskostenforfait belast voor de loonbelasting en de sociale verzekeringen. U moet hierop dus loonbelasting en premies inhouden. Aangezien het verschil tussen de betaalde reiskostenvergoeding fiscaal wordt gezien als loon, dient u bovendien over dit verschil overhevelingstoeslag te betalen aan de werknemer.

1.1 Wanneer is het reiskostenforfait van toepassing?

De hoofdregel is dat het reiskostenforfait van toepassing is als een werknemer in het kalenderjaar doorgaans minimaal eenmaal per week of tenminste op 40 dagen vanuit de woning naar dezelfde arbeidsplaats reist. Het gaat hier om reizen die binnen 24 uur heen en terug plaatsvinden. Deze regeling wordt ook wel het 40-dagencriterium genoemd.

Als een werknemer niet onder het 40-dagencriterium valt, en wel wordt voldaan aan het zogenoemde 20-dagencriterium kan desgewenst het reiskostenforfait worden toegepast. De fiscale rechter heeft het 20-dagencriterium ontwikkeld. Dit houdt in dat het reiskostenforfait van toepassing is, als op meer dan twintig werkdagen, achtereenvolgend of ten minste eenmaal per week, tussen de woning en dezelfde arbeidsplaats wordt gereisd. Verder bestaan er richtlijnen van de fiscus met gedetailleerde gegevens over de referentieperiode en de gevolgen van korte en lange onderbrekingen van het reispatroon. Het gaat echter te ver om in het kader van dit handboek over de fiscale aspecten van vervoermanagement een volledig overzicht te geven van alle regels die antwoord kunnen geven op de

vraag wanneer het reiskostenforfait wel of niet van toepassing is. Wij volstaan hier met de hiervoor genoemde hoofdregels.

De werkgever moet de eventuele toepasselijkheid van het reiskostenforfait van tevoren inschatten en kan dus niet volstaan met het alleen achteraf beoordelen of aan deze eis is voldaan.

Voorbeeld 1.1.

Een werknemer reist op een dag per week tussen de woning en een vaste arbeidsplaats. Het reiskostenforfait is van toepassing als dit reispatroon wordt gevolgd gedurende 40 dagen in het kalenderjaar. Is de werknemer 39 dagen werkzaam in het kalenderjaar, dan wordt niet voldaan aan het 40-dagencriterium. De reiskilometers mogen op declaratiebasis door de werkgever tegen f 0,60 vergoed worden. Deze kosten vallen in de aftreksfeer onder de beroepskosten waarvoor de vaste aftrek van 12% met een maximum van f 3.538 geldt.

Bovendien kan de werknemer opteren voor de 20-dagenregeling als aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan. Het reiskostenforfait is van toepassing als dit reispatroon wordt gevolgd gedurende een periode die langer is dan 20 dagen.

1.2 Onbelaste reiskostenvergoeding als niet met openbaar vervoer wordt gereisd

Als voldaan is aan het 20- of 40-dagen criterium dan zijn reiskostenvergoedingen belastingvrij tot de maxima van het reiskostenforfait. De afstand tussen de woning en het werk moet dan wel meer dan 10 kilometer bedragen. Voor werknemers die op een afstand van niet meer dan 10 kilometer van het werk wonen bestaat geen mogelijkheid om een belastingvrije reiskostenvergoeding te geven (behalve als de werknemer met het openbaar vervoer naar het werk reist, zie hoofdstuk 2).

De maximale belastingvrije vergoeding is hoger naarmate de werknemer verder van het werk af woont. Logisch, hij heeft in de regel ook meer reiskosten. De belastingvrije vergoeding heeft echter een plafond bij een reisafstand van meer dan 20 kilometer. Voor alle afstanden boven de 20 kilometer geldt hetzelfde maximum van de belastingvrije reiskostenvergoeding. Overigens geldt deze beperking niet voor werknemers die met het openbaar vervoer reizen (zie hoofdstuk 2).

Voorbeeld 1.2

Werknemer A woont op 22 kilometer van zijn werk. Zijn collega B woont op een afstand van 50 kilometer. Beide werknemers reizen op 5 dagen per week naar het werk. Beide werknemers kunnen maximaal een belastingvrije reiskostenvergoeding van f 270,00 per maand ontvangen.

1.3 De bedragen van het reiskostenforfait in 1998 (belastingvrije vergoeding voor niet OV-reizigers)

Tabel belastingvrije vergoeding reiskosten woon-werkverkeer (2000)

enkele reisafstand woning-werk			
meer dan	maar niet meer dan	per jaar <i>f</i>	per maand <i>f</i>
-	10 km	0,00	0,00
10 km	15 km	1.910,00	159,20
15 km	20 km	2.360,00	196,68
20 km	of meer	3.240,00	270,00

Deze bedragen zijn gebaseerd op woon-werkverkeer op 4 of meer dagen per week. Als de werknemer doorgaans op minder dan 4 dagen per week naar het werk reist (bijvoorbeeld voor parttimers) bedraagt de maximale belastingvrije vergoeding 1/4 (bij 1 dag per week), 1/2 (2 dagen) dan wel 3/4 (3 dagen) van het tabelbedrag.

De bedragen in de tabel zijn de maximaal belastingvrij te vergoeden bedragen per jaar respectievelijk per maand. Als u een hoger bedrag als reiskostenvergoeding betaalt dan het bedrag uit de tabel (het reiskostenforfait), dan is het verschil tussen de betaalde vergoeding en het reiskostenforfait belastbaar loon.

LET OP:

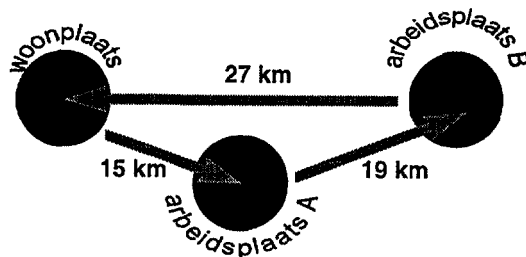
Als u aan werknemers een vergoeding (de OHT kent geen premie) betaalt die hoger is dan het fiscale maximum (bijvoorbeeld omdat volgens de regels die in uw organisatie gelden, sprake is van zakelijke kilometers terwijl voor de fiscus sprake is van woon-werkverkeer), dan kan in sommige gevallen de fiscale carpoolregeling uitkomst bieden voor zowel u als de werknemer. U hoeft dan immers minder premies werkgeversbijdragen en overhevelingstoeslag voor de werknemersverzekeringen (bijvoorbeeld WAO-premie) te betalen, terwijl de werknemer netto een hoger bedrag ontvangt (zie hoofdstuk 3).

Ook kan een groter deel van de vergoeding belastingvrij worden betaald, als de werknemer gebruik maakt van het openbaar vervoer (zie hoofdstuk 2).

Natuurlijk verbiedt de fiscus niet dat u een lagere vergoeding geeft dan het reiskostenforfait voor de kosten van het woon-werkverkeer. Let hierbij wel op de regels die in de (collectieve) arbeidsovereenkomst zijn gesteld. Als de reiskostenvergoeding lager is dan het forfaitbedrag is de hele reiskostenvergoeding belastingvrij. In sommige gevallen kan de werknemer vervolgens een bepaald bedrag aftrekken van zijn inkomen, maar dat is in lang niet alle gevallen het geval. De voorwaarden voor belastingaftrek komen in de volgende paragraaf uitgebreider aan de orde.

Als de werknemer doorgaans op twee plaatsen werkt, en vanuit de laatste arbeidsplaats rechtstreeks naar huis gaat, moet het reiskostenforfait worden toegepast op de grootste afstand. De kosten van de

'omrijkilometers' naar de dichtstbijgelegen arbeidsplaats kan de werkgever (als de werknemer met de auto reist) vergoeden à 60 cent per kilometer.

Voorbeeld 1.3

X reist dagelijks vanuit haar woonplaats naar het kantoor van haar werkgever in A (afstand 15 km). Vervolgens rijdt zij naar het filiaal in B (afstand A-B 19 kilometer). Aan het einde van de werkdag reist X vanuit B naar huis (afstand 27 kilometer). Het reiskostenforfait is van toepassing op de afstand van B naar de woonplaats van X via de meest gebruikelijke route (27 kilometer). Het toepasselijke belastingvrije bedrag volgens de tabel is derhalve f 270,00 per maand. De 'extra' kilometers die X aflegt om via het kantoor in A te reizen ($15 + 19 - 27 = 7$ km) kan zij van haar werkgever vergoed krijgen à 60 cent per kilometer. In totaal derhalve een vergoeding van f 4,20 per dag (circa f 84,00 per maand). De totale belastingvrije reiskostenvergoeding komt daarmee uit op zo'n f 354 gulden per maand.

1.4 Geen vergoeding: belastingaftrek voor de werknemer

Als u aan de werknemers in het geheel geen reiskostenvergoeding betaalt voor het woon-werkverkeer, kunnen zij de gemaakte reiskosten aftrekken van hun inkomen op hun aangiftebiljet inkomstenbelasting. Ook het bedrag van de belastingaftrek is gebonden aan maxima van het reiskostenforfait, waarbij eveneens de ondergrens van 10 kilometer en het maximum van 20 kilometer worden toegepast. Bovendien is het bedrag van de belastingaftrek lager dan het bedrag dat maximaal belastingvrij kan worden vergoed.

Met deze aftrekpost kan maandelijks al rekening worden gehouden als de werknemer bij zijn eigen inspecteur een voorlopige teruggaaf (vt) heeft aangevraagd en verkregen.

Tabel belastingaftrek reiskosten woon-werkverkeer (2000)

enkele-reisafstand woning-werk			
meer dan	maar niet meer dan	per jaar f	per maand f
-	10 km		
10 km	15 km	860,00	71,67
15 km	20 km	1.240,00	103,34
20 km	of meer	2.050,00	170,84

Als de werknemer doorgaans op minder dan 4 dagen per week naar het werk reist (bijvoorbeeld voor part-timers) bedraagt de maximale belastingvrije vergoeding 1/4 (bij 1 dag per week), 1/2 (2 dagen) dan wel 3/4 (3 dagen) van het tabelbedrag. Bij woonwerkverkeer op 4 of meer dagen per week geldt het tabelbedrag.

Voorbeeld 1.4

Een werknemer die op 24 kilometer van het werk woont kan, als de werkgever geen reiskostenvergoeding betaalt, een bedrag van f 170,84 per maand (1/12 van het jaarbedrag) in aftrek brengen. Let wel, dit bedrag is aanzienlijk lager dan het maximale bedrag dat de werkgever belastingvrij had mogen vergoeden (f 270,00 per maand).

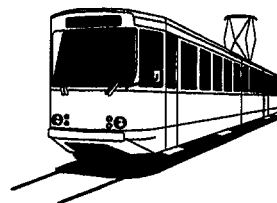
Als de werknemer een reiskostenvergoeding ontvangt die lager is dan het bedrag van de toegestane belastingaftrek, dan kan hij het verschil tussen het aftrekbedrag van het reiskostenforfait en de ontvangen vergoeding aftrekken.

Voorbeeld 1.5

Als de werknemer uit het vorige voorbeeld een vergoeding van de werkgever ontvangt van f 200 per maand (f 70 lager dan het forfaitaire vergoedingsbedrag), dan heeft hij geen recht op een belastingaftrek. Dit kan namelijk alleen als de vergoeding lager is dan het bedrag van de belastingaftrek. Het feit dat de feitelijke vergoeding van de werkgever lager is dan het toegestane bedrag volgens het reiskostenforfait, levert de werknemer in dit geval dus niets op.

2 Het openbaar vervoer

De kwaliteit van het Nederlandse openbaar vervoer ligt, zeker in de Randstad, op een hoog niveau. Er wordt alles aan gedaan om de reiziger zo comfortabel en efficiënt mogelijk te laten reizen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat steeds meer mensen bewust voor het openbaar vervoer kiezen, zowel voor het woon-werkverkeer als anderszins. De fiscale regelgeving is wat dat betreft met haar tijd meegegaan. Dit heeft geleid tot speciale fiscale regels voor het woon-werkverkeer per openbaar vervoer. De belastingwet maakt hierbij een principieel verschil tussen de situatie waarin u de plaatsbewijzen aanschafft en ter beschikking stelt aan de werknemer, en de situatie waarin de werknemer zelf de vervoerskaarten koopt.

2.1 Vervoersbewijzen verstrekt door de werkgever

...voor de fiscus hetzelfde als een trein van de zaak

Als de werkgever de plaatsbewijzen koopt en deze vervolgens aan de werknemer verstrekt, is in fiscale zin sprake van 'vervoer vanwege de werkgever'. Voor de belastingdienst is niet van belang of het gaat om abonnementen of 'losse' treinkaartjes of strippenkaarten.

Bij vervoer vanwege de werkgever is het reiskostenforfait niet van toepassing over de afstand die op die manier is afgelegd met het openbaar vervoer. Voor de werknemer is een door de werkgever aangeschaft OV-plaatsbewijs geheel belastingvrij. Het maakt hierbij niet uit of de werknemer voor het woon-werkverkeer incidenteel of regelmatig van het openbaar vervoer gebruik maakt. Ook als het gaat om incidenteel gebruik van het openbaar vervoer kan de werkgever belastingvrij plaatsbewijzen verstrekken.

Als de werkgever een geringe bijdrage in de kosten vraagt aan de werknemer, dan wordt de waarde van het vervoer vanwege de werkgever gesteld op het bedrag van de eigen bijdrage. Hierdoor heeft de eigen bijdrage per saldo geen invloed op het inkomen. Als de eigen bijdrage van de werknemer groter is dan 70% van het voor hem geldende reiskostenforfait, is niet langer sprake van een geringe bijdrage. Alsdan wordt het "normale" reiskostenforfait toegepast.

Voor inlichtingen over grootverbruikerscontracten met de Nederlandse Spoorwegen kunt u contact opnemen met regionale steunpunten van de NS. Adres en telefoonnummers van deze steunpunten zijn verkrijgbaar bij de Centrale afdeling Grootverbruik (030-2356188).

2.2 Verstrekken van een OV-jaarkaart

...waarde 120 gulden per persoon

Als de werkgever een plaatsbewijs verstrekt dat *niet* is beperkt tot reizen over een bepaald vast traject (bijvoorbeeld een OV-jaarkaart), dan neemt de fiscus aan dat de werknemer zich kosten bespaart bij het maken van privé-reizen. Deze besparing is belast voor de loon- en inkomstenbelasting. De waarde

van een OV-jaarkaart is per persoon die hiervan gebruik kan maken vastgesteld op f 120 per jaar voor het reizen per tweede klasse en f 180 voor het reizen per eerste klasse. Deze waardering geldt ook voor de gezinsleden van de werknemer die recht op vrij reizen hebben gekregen. Voor minderjarige kinderen van de werknemer wordt zelfs helemaal geen bedrag belast.

Als de werkgever aan de werknemer een eigen bijdrage vraagt van meer dan f 120, (respectievelijk f 180), dan wordt de waarde van de OV-jaarkaart gesteld op het bedrag van de eigen bijdrage. Hierdoor heeft de eigen bijdrage per saldo geen invloed op het inkomen.

Voorbeeld 2.1

Mevrouw Tervuren heeft van haar werkgever, evenals haar gezinsleden (man en twee kinderen van zeventien en veertien jaar), een tweedeklas-OV-jaarkaart gekregen. Zij hoeft hiervoor geen eigen bijdrage aan de werkgever te betalen. Voor de belastingheffing wordt per jaar f 240 als inkomen bij het inkomen van mevrouw Tervuren geteld (2 maal f 120). De OV-jaarkaart van de kinderen is belastingvrij, aangezien zij jonger zijn dan 18 jaar.

Let op, deze vaste bedragen gelden alleen als alle werknemers van het bedrijf (of alle werknemers van eenzelfde categorie) van de regeling gebruik *kunnen* maken. Of alle werknemers dat ook feitelijk doen, maakt daarbij niet uit.

2.3 Verstrekken van NS-voordeelurenkaart

... belastingvrij

Als u aan een werknemer een NS-voordeelurenkaart verstrekt hoeft over deze kaart geen loon- of inkomstenbelasting te worden betaald. Voorwaarde is wel dat de werknemer de kortingskaart mede gebruikt voor het werk (woon-werkverkeer niet meegeteld). Vanzelfsprekend kunnen de werknemers aan wie u een kortingskaart heeft verstrekt bij zakelijke treinreizen alleen de werkelijke kosten van het treinkaartje (met korting) declareren.

2.4 Hogere belastingvrije vergoeding bij gebruik van het openbaar vervoer

... geen tabel maar vergoeding van werkelijke kosten

Als de werknemer alle vervoersbewijzen bij de werkgever inlevert, dan mag de werkgever alle kosten van het openbaar vervoer belastingvrij vergoeden. Er is dus geen tabel met vastgestelde vergoedingen. De werkgever dient de vervoersbewijzen te administreren en te bewaren voor controle. Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan is het algemene reiskostenforfait bij de werknemer van toepassing.

Daarnaast is het (per 1 januari 1998) mogelijk een onbelaste vergoeding van f 200 per jaar aan deze werknemers te verstrekken. Van deze vergoeding kan de werknemer bijvoorbeeld de kosten van de fietsenstalling op het station betalen. Als voor de werknemer het algemene reiskostenforfait van toepassing is, bijvoorbeeld omdat hij of zij de plaatsbewijzen niet heeft ingeleverd, dan is ook deze extra vergoeding niet mogelijk.

Voorbeeld 2.2

Mevrouw Huizinga woont op 71 kilometer van het werk. Deze afstand legt zij dagelijks af per openbaar vervoer. Als zij haar plaatsbewijzen bij haar werkgever inlevert en hij deze bewaart mag de werkgever de feitelijke reiskosten (stel f 690 per maand) onbelast vergoeden. Tevens is het mogelijk mevrouw Huizinga een onbelaste vergoeding van f 200 per jaar te verstrekken. Hierbij komt ze op een vergoeding van f 8.480 per jaar.

Als zij haar vervoersbewijzen niet inlevert kan de werkgever mevrouw Huizinga op basis van het algemene forfait een onbelaste vergoeding van f 270 per maand geven. Hierbij komt ze op een vergoeding van f 3.240 per jaar.

2.5 Aansluitend vervoer

Als de werknemer gedeeltelijk met openbaar vervoer reist, is er op grond van artikel 8, derde lid Uitvoeringsregeling LB een keuzemogelijkheid. Men kan kiezen voor een onbelaste vergoeding overeenkomstig artikel 8, eerste lid, Uitvoeringsregeling LB (het niet-openbaar vervoerforfait) of als dat tot een hoger bedrag leidt, voor een vergoeding van de kosten van de plaatsbewijzen voor de reisafstand die de werknemer per openbaar vervoer aflegt. De werkgever dient in dat laatste geval de vervoersbewijzen te administreren en te bewaren voor controle.

Onafhankelijk van de keuze die de werknemer maakt, mag de werkgever daarenboven nog f 200 per jaar onbelast vergoeden als tegemoetkoming voor de kosten die verband houden met het vervoer van en naar de opstapplaats van het openbaar vervoer. In verband hiermee dient de werkgever de vervoersbewijzen te administreren en te bewaren voor controle.

Voorbeeld 2.3

Werknemer A woont op een afstand van 51 kilometer van zijn werk. Hij reisde tot nu toe altijd met de auto naar het werk. Van zijn werkgever ontving hij de maximaal toegestane belastingvrije vergoeding, van f 270 per maand. De werknemer besluit om de dagelijkse files te vermijden en voortaan met de auto naar het station in X te rijden (afstand 11 kilometer) en vervolgens met de trein verder te reizen (afstand 41 kilometer).

A legt de afstand deels met openbaar vervoer af. De werkgever mag dus in ieder geval f 200 belastingvrij vergoeden, mits de vervoersbewijzen worden geadministreerd en bewaard.

Vervolgens mag men kiezen:

- de werkgever vergoedt onbelast het bedrag dat behoort bij een afstand van 51 kilometer, te weten f 270 of*
- de werkgever vergoed onbelast de werkelijke kosten van de per openbaar vervoer afgelegde afstand (in casu 41 kilometer). De kosten voor van en naar het station rijden (11 km) mogen niet onbelast worden vergoed (behoudens tot het bedrag van f 200, zoals hierboven genoemd).*

2.6 Geen reiskostenvergoeding: hogere belastingaftrek voor OV-reizigers

Als de werknemer geen of een lage reiskostenvergoeding ontvangt, kan hij gebruik maken van het OV-aftrekforfait. Hier gaat het dus om aftrek van door de wetgever vastgestelde bedragen. De werkelijke kosten zijn voor de hoogte van de aftrek niet van belang. Het aftrekforfait is in aansluiting op de NS-tarieven gemaximeerd bij een afstand van meer dan tachtig kilometer. Een beperking tot de eerste 30 kilometer, die geldt bij het 'normale' reiskostenforfait, geldt niet voor OV-reizigers. Ook voor werknemers die van hun werkgever geen hogere reiskostenvergoeding krijgen en verder dan 30 kilometer van het werk wonen bestaat dus een fiscale stimulans om met het openbaar vervoer in plaats van met de eigen auto naar het werk te reizen.

Als de werknemer verder dan 30 kilometer van het werk woont dan is voor de toepassing van deze verhoogde aftrek een 'openbaar-vervoer verklaring' noodzakelijk. Een openbaar-vervoer verklaring wordt afgegeven door de vervoersmaatschappij en heeft betrekking op een periode van twaalf maanden. Als de reisafstand niet meer is dan 30 kilometer dan is de OV-verklaring niet noodzakelijk. De werknemer kan dan ook op een andere manier aannemelijk maken dat hij gebruik heeft gemaakt van het openbaar vervoer.

Tabel belastingaftrek reiskosten woon- werkverkeer bij gebruik openbaar vervoer (2000)

Tabel hoog reiskostenforfait 2000			
meer dan	maar niet meer dan	per jaar <i>f</i>	per maand <i>f</i>
-	10 km	0,00	0,00
10 km	15 km	1140,00	95,00
15 km	20 km	1570,00	130,83
20 km	30 km	2680,00	223,33
30 km	40 km	3310,00	275,83
40 km	50 km	4320,00	360,00
50 km	60 km	4810,00	400,83
60 km	70 km	5340,00	445,00
70 km	80 km	5520,00	460,00
80 km	-	5600,00	466,67

Als de totale afstand tussen woning en werk meer is dan 30 kilometer en de werknemer een deel van de afstand met het openbaar vervoer aflegt en een deel met eigen vervoer, dan geldt een speciale regeling. Als de met het openbaar vervoer afgelegde traject 30 kilometer of korter is, dan geldt het OV-aftrekforfait dat hoort bij een afstand van 20 tot 30 kilometer (*f* 2.590). Indien meer dan 30 kilometer per openbaar vervoer wordt gereisd, geldt het OV-forfait dat hoort bij de afstand waarop de openbaar vervoer-verklaring betrekking heeft. De bedoelde reisafstand per openbaar vervoer (de afstand die blijkt uit de openbaar vervoer-verklaring) mag niet langer zijn dan de totale afstand tussen woning en werk.

Voorbeeld 2.4

Werknemer B woont op een afstand van 31 kilometer van zijn werk. Hij reisde tot nu toe altijd met de auto naar het werk. Van zijn werkgever ontvangt hij geen belastingvrije reiskostenvergoeding.

B besluit om de dagelijkse files te vermijden en voortaan met de auto naar het station in X te rijden (afstand 14 kilometer) en vervolgens met de trein verder te reizen (afstand 18 kilometer).

Alhoewel B 'slechts' 18 km met het openbaar vervoer reist mag hij het OV-aftrekforfait dat hoort bij een afstand van 20 - 30 km toepassen. De maximale aftrek komt daarmee uit op f 215,84 per maand.

Kan B het gehele traject met de auto 'reizen' dan mag hij volgens de aftrektabel voor reizen zonder openbaar vervoer f 170,83 per maand aftrekken. Als B de gehele reisafstand van 32 km aflegt met het openbaar vervoer, waarvoor hem een openbaar vervoer-verklaring is verstrekt, dan geldt als aftrek de tabel voor reizen met het openbaar vervoer met OV-verklaring bij een afstand van 30 - 40 km, De aftrek bedraagt dan f 3310 per jaar of f 275,83 per maand

3 De carpool

Carpoolen heeft zich in de afgelopen jaren kunnen verheugen in een groeiende belangstelling. Van alles is eraan gedaan het carpoolen tot een succes te maken; zo zijn er op dit moment maar liefst 300 carpoolpleinen, speciale parkeerplaatsen voor carpoolers met name langs snelwegen. Vanzelfsprekend kan een werknemer door het delen van de autokosten met een of meer collega's een belangrijke kostenbesparing bereiken. Dit voordeel kan oplopen tot honderden guldens per maand.

Een benadering van de besparing kan worden afgelezen op een speciaal voor dit doel ontwikkelde rekenshijf (deze carpoolrekenshijf is kosteloos aan te vragen bij de ANWB 0800-0676).

Voor de werkgever betekent een groeiend aantal carpoolende werknemers dat er minder auto's dagelijks het parkeerterrein oprijden. Hierdoor zijn er minder parkeerplaatsen voor het personeel nodig. Concrete voordelen voor de werkgever zijn derhalve:

- het aantal parkeerplaatsen dat hij nodig heeft bij zijn bedrijf kan worden beperkt;
- voor bezoekers blijft voldoende parkeerruimte over;
- de overlast door geparkeerde auto's in de omgeving van het bedrijf kan worden verminderd.

3.1 De voorwaarden van de fiscale carpoolregeling

De werkgever kan een stimulans geven aan de werknemers om te gaan carpoolen door het instellen van een carpoolregeling. Op deze manier kan aan carpoolende werknemers een extra voordeel worden gegeven.

De fiscus kent op dit moment twee varianten van de fiscale carpoolregeling: een waarbij alle carpoolende werknemers een belastingvrije bonus krijgen en een waarbij de chauffeur een belastingvrije kilometervergoeding kan ontvangen. De werkgever mag per kalenderjaar per organisatorische of functionele eenheid in zijn bedrijf kiezen welke regeling hij wil toepassen.

Indien de werkgever een van de twee fiscale carpoolregelingen wil gebruiken, dan moet aan de volgende basisvoorwaarden worden voldaan:

- de werkgever heeft, eventueel samen met (een) andere werkgever(s), een carpoolregeling ingesteld;
- de chauffeur en de meerrijders moeten een schriftelijke overeenkomst aangaan om het vervoer te regelen (de carpoolovereenkomst);
- de werkgever moet registreren wie met wie meerijdt, op welke dagen, tussen welke plaatsen en over welke afstand.

Er moet ook aan een aantal andere voorwaarden worden voldaan. Deze extra voorwaarden zijn verschillend voor de twee carpoolregelingen.

Carpoolregeling 1: een vaste onbelaste vergoeding voor carpoolers

Met ingang van 1 januari 1998 geldt een nieuwe carpoolregeling. De regeling komt erop neer dat carpoolende werknemers recht krijgen op een belastingvrije bonus. Deze bonus kan zowel aan de chauffeur als aan de meerrijder(s) worden gegeven. De belastingvrije beloning voor carpoolers (cijfers 1999) bedraagt in beginsel maximaal 520 gulden per jaar. Dit bedrag is hoger voor werknemers die meer dan 30 kilometer van het werk wonen (zie de volgende tabel). Let hierbij op: de vergoeding is afhankelijk van de eigen reisafstand van de werknemer.

Afstand woning-werk (enkele reis)		maximale belasting- vrije vergoeding
meer dan	maar niet meer dan	
15 km	30 km	f 520
30 km	50 km	f 780
50 km	–	f 1.040

Om voor de regeling in aanmerking te komen moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- de chauffeur moet de meerrijders over een afstand van meer dan 15 kilometer vervoeren exclusief omrij-kilometers;
- de bonus mag pas belastingvrij worden verstrekt nadat in het kalenderjaar tenminste 120 dagen is gecarpoold;
- er moet worden gereisd in een 'echte' personenauto (met geel kenteken) en niet in een bestelauto of een busje (met grijs kenteken).

De carpoolers houden in beginsel recht op hun normale reiskostenforfait. De carpoolvergoeding is dus een extra vergoeding. Ook werknemers met een 'auto van de zaak' kunnen gebruik maken van de carpoolregeling. Alhoewel zij geen recht op het algemene reiskostenforfait hebben, kunnen zij wel recht krijgen op de extra vergoeding van 520 tot 1.040 gulden.

Voorbeeld 1:

Collega's A en B wonen op respectievelijk 33 en 28 kilometer van het werk. A haalt onderweg B op en zij rijden dan samen verder naar het werk.

Bij toepassing van de fiscale carpoolregeling behouden A en B recht op het normale reiskostenforfait. Zij kunnen derhalve f 270 per maand aan belastingvrije vergoeding ontvangen. Daarboven kan A een extra belastingvrije vergoeding ontvangen van f 780 per jaar. Per maand is dat een extra vergoeding van f 65. De belastingvrije carpoolvergoeding voor B (reisafstand 28 kilometer) is maximaal f 520 per jaar, ofwel f 43,33 per maand.

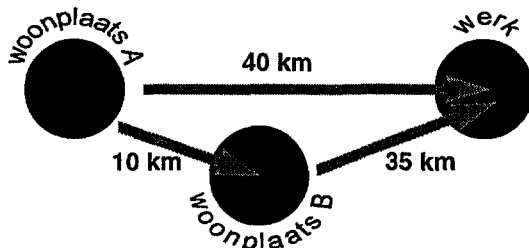
Carpoolregeling 2: een onbelaste vergoeding van 60 cent per kilometer voor de chauffeur

Voor werknemers die over lange afstanden carpoolen kan de hierboven genoemde regeling nadeliger zijn dan de regeling die al langer bestond. Deze regeling maakte het mogelijk om aan de chauffeur van de carpool een relatief hoge kilometervergoeding belastingvrij te betalen. Daartegenover stond dat voor alle deelnemers aan de carpool het recht op toepassing van het normale reiskostenforfait verviel. Als tegemoetkoming heeft het ministerie van financiën besloten dat voorlopig (tot het jaar 2001) op verzoek de oude regeling mag worden toegepast.

Voorwaarden voor toepassing van de oude regeling:

- de chauffeur en de meerrijder(s) moeten in dienst zijn bij dezelfde werkgever;
- zowel de chauffeur als de meerrijders moeten op meer dan 10 kilometer van de werkplek wonen (eventuele omrijkilometers tellen hierbij niet mee);
- de chauffeur moet de meerrijders over een afstand van meer dan 10 kilometer vervoeren (een opstapplaats dicht bij het werk – bijvoorbeeld aan de rand van de stad – geeft dus geen recht op de gunstige fiscale regeling);
- de chauffeur moet de meerrijders op zowel de heen- als de terugreis vervoeren;
- de auto waarmee wordt gereden mag niet door de werkgever ter beschikking zijn gesteld (werknemers met een auto van de zaak kunnen dus geen gebruik maken van deze regeling);
- de deelnemers doen afstand van toepassing van het normale reiskostenforfait;
- de werkgever en werknemers verklaren zich akkoord met naheffing van loonbelasting als later blijkt dat aan een van de voorwaarden niet is voldaan;
- op de loonbelastingkaart van de betrokken werknemers wordt vermeld dat er sprake is van vervoer vanwege de werkgever.
- zowel de chauffeur als de meerrijders verklaren zich er mee akkoord dat de naheffingsloonbelasting bij hen wordt verhaald als blijkt dat de regeling ten onrechte is toegepast (het verhaalde bedrag kunnen zij dan niet als aftrekbare kosten in mindering brengen op hun inkomen).

Voorbeeld 2:

A woont op 40 kilometer van kantoor. Iedere dag haalt zij, in woonplaats B, haar collega B op. De afstand van B naar kantoor is 35 kilometer. De afstand tussen woonplaats A en de opstapplaats (woonplaats B) is 10 kilometer. Op grond van de normale regels van het reiskostenforfait zouden A en B elk een belastingvrije vergoeding van f 270 per maand kunnen ontvangen.

Als de werkgever de tweede variant van de carpoolregeling toepast, dan kan hij aan chauffeur A een onbelaste reiskostenvergoeding geven van $(10 + 35) \times f 0,60 \times 2 = f 54,00$ per dag. Per maand (20 werkdagen) is dat f 1.080. Ook is het toegestaan een

lagere vergoeding te geven. Voor B is het geven van een vergoeding niet mogelijk; het reiskostenforfait is niet langer van toepassing.

Ook als de chauffeur kortstondig is verhinderd de meerijders te vervoeren, bijvoorbeeld wegens ziekte of vakantie, blijft de carpoolregeling van toepassing. Dat houdt in dat de meerijders ook in deze perioden geen recht hebben op een onbelaste reiskostenvergoeding of een belastingaftrek. De vergoeding aan de chauffeur kunt u, ook als hij kortstondig verhinderd is om de collega's te vervoeren, gewoon doorbetalen.

In de bedrijfs-carpoolregeling kan worden vastgelegd wat wordt verstaan onder een langdurige verhindering. Van een langdurige verhindering is sprake indien niet wordt gereisd gedurende:

- hetzij bij een referentieperiode van 26 weken: 2 of meer aaneensluitende volle weken anders dan wegens verlof of ziekte;
- hetzij bij een referentieperiode van meer dan 26 weken: 3 of meer aaneensluitende volle weken anders dan wegens verlof of ziekte dan wel;
- 6 of meer aaneensluitende volle weken wegens verlof of ziekte.

De werkgever is echter vrij om een kortere termijn, bijvoorbeeld twee weken, aan te houden. Maar pas op: een kortere periode zal betekenen dat de overeengekomen carpoolregelingen vaker zullen worden opgeschort, bijvoorbeeld tijdens de zomervakantie. Dit geeft veel administratieve rompslomp.

De werkgever heeft wel de mogelijkheid om plaatsbewijzen voor het openbaar vervoer te geven aan de meerijders van een carpool voor de dagen dat de chauffeur verhinderd is om hen te vervoeren of op dagen dat de meerijder vanwege overwerk geen gebruik kan maken van de carpool. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het verstrekken van strippenkaarten of 5-retourkaarten van de NS. In dat geval wordt over de waarde van de vervoerbewijzen geen loonbelasting geheven.

Let op: als u in plaats van vervoerbewijzen een vergoeding geeft voor door de werknemers gekochte vervoerbewijzen, dan is deze vergoeding wel belast.

3.2 Omzetbelasting en carpoolvergoeding

Een carpoolvergoeding heeft betrekking op woon-werkverkeer. De omzetbelasting die betrekking heeft op het woon-werkverkeer mag u niet in vooraftrek brengen.

De twee carpoolregelingen in één oogopslag		
	regeling 1 een vaste onbelaste vergoeding voor carpoolers	regeling 2 een onbelaste vergoeding van 60 cent per kilometer voor de chauffeur
vergoeding chauffeur	<i>f</i> 520 tot <i>f</i> 1.040 per jaar	60 cent per kilometer
vergoeding meerrijders	<i>f</i> 520 tot <i>f</i> 1.040 per jaar	geen
deelnemers houden recht op reiskostenforfait	ja	nee
vergoeding omrijkilometers	omrijkilometers tellen mee bij bepaling hoogte vergoeding	ja
carpoolen met auto van de zaak toegestaan	ja maar dan geen recht op reiskostenforfait	nee
minimum afstand woning-werk	meer dan 15 kilometer (zonder omrijkilometers)	meer dan 10 kilometer (zonder omrijkilometers)
minimum afstand waarover wordt gecarpoold	meer dan 15 kilometer	meer dan 10 kilometer
frequentie	tenminste 120 dagen per jaar	in beginsel op alle werkdagen (kortstondige verhinderingen toegestaan)
bedrijfs-carpoolregeling vereist	ja	ja
carpoolcontract met werknemers vereist	ja	ja
administratieve eisen aan werkgever	ja	ja

4 De fiets

Sinds jaar en dag is de fiets het Nederlandse vervoermiddel bij uitstek. Nergens anders ter wereld is zo'n rijk netwerk aan fietspaden te vinden, waardoor iedere plek ook per fiets goed bereikbaar is. De fiets is een schoon vervoermiddel neemt weinig parkeerruimte in beslag en is bovendien goedkoop. De werkgever kan het gebruik van de fiets in het woon-werkverkeer stimuleren, met name door goede voorzieningen aan te bieden aan de fietsende werknemers: een goede en

'fietsveilige' fietsenstalling en/of douche- en kleedruimte. Een andere mogelijkheid is om een fietsplan op te stellen, waarbij aan de werknemers die daarvoor in aanmerking (willen) komen een fiets ter beschikking wordt gesteld in ruil voor hun maandelijkse reiskostenvergoeding.

4.1 Gebruik van de eigen fiets van de werknemer

De werknemer die met de eigen fiets naar het werk reist, heeft in principe recht op toepassing van het reiskostenforfait. Het feit dat hij nauwelijks kosten maakt voor het woon-werkverkeer is daarbij voor de fiscus niet van belang. Op grond van het reiskostenforfait is echter pas een onbelaste reiskostenvergoeding mogelijk bij een reisafstand van meer dan 10 kilometer. Voor veel van de fietsende werknemers zal daarom in de praktijk geen recht bestaan op een onbelaste reiskostenvergoeding.

De fiscus staat echter wel toe dat de werkgever aan alle werknemers die met de eigen fiets naar het werk komen, een aantal zaken voor haar rekening neemt die samenhangen met het gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer. Denkt u hierbij aan een fietsverzekering, onderhoud, reparaties, accessoires en fiets- en regenkleding. Voor de verzekering kunt u hierbij uitgaan van de kosten van een gangbare verzekering, terwijl de fiscus voor de overige posten in totaal een bedrag van 550 gulden per drie jaar accepteert. Deze belastingvrijstelling geldt echter alleen als de werkgever zelf de met de fiets samenhangende zaken verstrekt aan de werknemer. Als de werknemer de desbetreffende kosten eerst zelf betaalt en later een vergoeding ontvangt, dan is deze vergoeding belastbaar loon voor de werknemer voor zover het totaal van de reis- en fietskostenvergoedingen meer is dan het maximum van het reiskostenforfait.

4.2 Gebruik van de fiets van de werknemer voor zakelijk ritten

Als een werknemer zakelijke reizen maakt met zijn eigen fiets, mag 12 cent per kilometer belastingvrij worden vergoed. Indien dit niet wordt vergoed dan kan de werknemer dit eventueel aftrekken als beroepskosten. Dit geldt overigens alleen als de werknemer alle met de fiets samenhangende kosten voor zijn eigen rekening neemt. Bovendien is van belang of het totaal aan beroepskosten hoger is dan het algemene kostenforfait (in 1999: 12% van het bruto loon met een maximum van f 3.538).

4.3 Verstreking van fietsen aan de werknemers

...een spiksplinternieuwe mountain-bike: 150 gulden

Zoals wij hiervoor al hebben gezegd, is het ter beschikking stellen van fietsen aan de werknemers een mogelijkheid om het fietsgebruik in het woon-werkverkeer te stimuleren. Het is hierbij van groot belang om rekening te houden met de eventuele fiscale gevolgen.

De fiscus beschouwt in beginsel alles wat de werkgever verstrekt aan de werknemer, als loon waarover belasting en premies moet worden betaald. Als het loon niet in geld wordt uitbetaald maar 'in natura', zal een en ander eerst moeten worden gewaardeerd op een geldbedrag voordat de verschuldigde belasting kan worden berekend. De hoofdregel hierbij is, dat wordt uitgegaan van de winkelwaarde van het 'loon', bijvoorbeeld de door de werkgever verstrekte goederen.

Als u een fiets geeft aan de werknemer die deze fiets gaat gebruiken voor het woon-werkverkeer, dan geldt een speciale en gunstige waarderingsregel. De waarde van de aan de werknemer gegeven fiets wordt in zo'n geval namelijk door de fiscus gesteld op 150 gulden. Deze waarde kunt u hanteren als de catalogusprijs van de fiets niet meer is dan 1.500 gulden (inclusief BTW).

Let op, de catalogusprijs is de prijs die de fabrikant in zijn prijslijst vermeldt. Deze kan anders (hoger) zijn dan de prijs die u daadwerkelijk voor die fiets betaalt, bijvoorbeeld omdat u korting krijgt. Er zijn geen beperkingen gesteld aan de aard van de fiets (racefiets, mountainbike en dergelijke), zolang de fiets maar wordt gebruikt voor het reizen van en naar het werk. Hierbij hanteert de fiscus de voorwaarde dat de werknemer op meer dan de helft van de dagen dat hij naar het werk reist, gebruik moet maken van de fiets. De werkgever zal aannemelijk moeten maken dat de werknemer de fiets daadwerkelijk voor het woon-werkverkeer gebruikt, doch dat zal in de meeste gevallen niet al te veel problemen opleveren voor werknemers die op minder dan 15 kilometer van het werk wonen.

Een andere voorwaarde is, dat u niet vaker dan eenmaal in de drie jaar een fiets aan de werknemer verstrekt.

Let wel, het gaat hier om de situatie waarin de werkgever een fiets 'cadeau' doet aan de werknemer. Voor een fiets die slechts wordt uitgeleend aan de werknemer (bruikleen) geldt een andere regeling. Die regeling wordt in de volgende paragraaf behandeld.

Voorbeeld 4.1

Onderneming A geeft een reiskostenvergoeding aan werknemers die op minder dan 10 kilometer van het werk wonen. Deze vergoeding bedraagt f 60 per maand. Een dergelijke vergoeding is belast. Dat betekent niet alleen dat de werknemer daarover belasting moet betalen, maar ook dat de werkgever boven op deze vergoeding overhevelingstoeslag moet betalen alsmede de werkgeverspremies voor de werknemersverzekeringen (ZFW, WAO, ZW, en WW). De totale kosten van de werkgever komen derhalve al snel uit op f 60. Na de inhouding van belastingen en premies houdt de werknemer van zijn vergoeding, afhankelijk van het toepasselijke belastingtarief, netto ca f 34,80 per maand over.

De onderneming besluit tot de invoering van een fietsenplan. De werknemers die op minder dan 10 kilometer van het werk wonen krijgen de mogelijkheid om een fiets te verkrijgen met een catalogusprijs van maximaal f 1.000 (exclusief BTW) 'in ruil' voor 18 maanden reiskostenvergoeding.

Eenmalig wordt er belasting geheven over het voordeel van de 'gratis' fiets. De waarde van de fiets wordt hierbij gesteld op f 150. Dit kost de werkgever zo'n f 15 per fiets aan overhevelingstoeslag en premies. De werkgever bespaart zich echter in de volgende periode van 18 maanden een bedrag van 18 maal f 70 aan reiskostenvergoedingen. In totaal derhalve f 1.188. Na aftrek van aanschafkosten en belastingen (f 1.015) bespaart de werkgever zich derhalve f 173 gulden per deelnemende werknemer.

Ook voor de werknemer is het fietsenplan voordelig. Bij het verkrijgen van de fiets krijgt de werknemer eenmalig een inhouding op zijn salaris van 'slechts' f 62,50 (ongeveer) aan belastingen en premies. De werknemer mist in de daaropvolgende 18 maanden de reiskostenvergoeding van netto f 35 per maand. In totaal heeft hij na deze periode derhalve f 692,50 reiskostenvergoeding ingeruild voor de fiets. Zijn voordeel: renteloze (!) gespreide afbetaling van de fiets en bovendien een korting op de winkelwaarde (f 1.175 inclusief BTW) van meer dan 40%.

Algemene informatie over de fietsenregeling kunt u verkrijgen bij de Belasting Telefoon voor ondernemers. De belasting Telefoon is bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 22.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 onder nummer 0800-0443 (gratis). Voor specifieke vragen over de fietsregeling, het voorleggen van uw fietsenplan en dergelijke, kunt u terecht bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder uw onderneming valt.

4.4 Verstrekking van een fiets ter gelegenheid van een feestdag

...een tax-free fiets in het kerstpakket

Het is mogelijk om aan de belastingheffing over de 150 gulden te ontkomen als u het verstrekken van de fiets combineert met de feestdagenregeling. De belastingwet staat namelijk toe om aan werknemers, ter gelegenheid van bepaalde feestdagen, belastingvrij geschenken te geven met een waarde van maximaal 300 gulden per jaar. Aangezien een fiets die voor het woon-werkverkeer wordt gebruikt, door de fiscus wordt gewaardeerd op 150 gulden is het geven van een fiets misschien een leuk alternatief voor het kerstpakket.

Uitvoeringstechnisch zitten hier wel haken en ogen aan. In de eerste plaats is van belang dat het moet gaan om een geschenk; er mag dus geen recht op de fiets bestaan. Daarnaast blijft van belang dat de fiets wel moet zijn bestemd voor woon-werkverkeer. Dit moet door de werkgever ook in zo'n geval aannemelijk gemaakt kunnen worden.

4.5 De (leen) fiets van de zaak

Een andere mogelijkheid om belastingvrij een fiets ter beschikking te stellen aan de werknemer, is de fiets in bruikleen te verstrekken aan de werknemer. De werknemer wordt derhalve geen eigenaar van de fiets, maar deze blijft eigendom van de werkgever of de leasemaatschappij die de fietsen aan de werkgever heeft 'geleased'. Als de werknemer deze fiets gebruikt voor het woon-werkverkeer, dan wordt over het voordeel van het privé-gebruik van de fiets geen belasting geheven. Ook hier hanteert de fiscus de voorwaarde dat de catalogusprijs van de fiets maximaal 1.500 gulden (inclusief BTW).

Aangezien de werkgever eigenaar van de fiets blijft, is het mogelijk dat tussen werkgever en werknemer wordt afgesproken dat de werkgever de bijkomende kosten van de fiets betaalt. Denkt u hierbij aan een fietsverzekering, onderhoud, reparaties, accessoires en fiets- en regenkleding. Voorwaarde is wel dat deze met de fiets samenhangende zaken dienstbaar zijn aan het woon-werkverkeer. Voor de verzekering kunt u uitgaan van de kosten van een gangbare verzekering, terwijl de fiscus voor de overige posten in totaal een bedrag van 550 gulden per drie jaar accepteert. Deze belastingvrijstelling geldt als de werkgever zelf de met de fiets samenhangende zaken verstrekt aan de werknemer of als u de kosten op declaratiebasis vergoedt. Het is mogelijk om zekerheid vooraf te vragen aan de belastingdienst omtrent welke kosten u voor uw rekening kunt nemen zonder dat dat belastingheffing tot gevolg heeft. Hiervoor kunt u terecht de eenheid van de Belastingdienst waaronder uw onderneming valt.

Als de werkgever de ter beschikking gestelde fiets binnen vijf jaar schenkt aan de werknemer, dan geldt de waarderingsregel van 150 gulden. Over dit bedrag moet de werknemer belasting betalen. Een eventuele eigen bijdrage van de werknemer mag hierop in mindering worden gebracht. Na de periode van vijf jaar hoeft geen 150 gulden meer bij het loon te worden geteld.

4.6 Verstrekking van fietsbenodigdheden en OV-faciliteiten

...Voor slecht weer: regenpak en strippenkaart

Wat we ook mogen denken over het Nederlandse klimaat, het is in ieder geval afwisselend. De ene dag een strakblauwe lucht en een stralende zon. Perfecte omstandigheden om te fietsen. De volgende dag kan echter regen en storm brengen. De fietser is bij dat laatstgenoemde weertype niet te benijden.

De fietsenstalling van het bedrijf zal dan ook met slecht weer duidelijk leger blijven dan op andere dagen. Na het instellen van een fietsenplan zal dat niet veel anders zijn. Misschien wilt u echter toch ook zorg dragen voor een comfortabel vervoer voor de fietsende werknemers op dagen dat het weer niet al te best is. Echte fietsers weten overigens dat het veel minder vaak regent dan veelal wordt gedacht. Het is wellicht een idee om aan de werknemers die deelnemen aan het fietsenplan ook een regenpak te verstrekken. In veel gevallen zal over deze verstrekking geen belasting hoeven te worden betaald. Zoals hiervoor al is aangegeven staat de fiscus namelijk toe dat de werkgever per drie jaar voor 550 gulden aan zaken die met het fietsgebruik samenhangen verstrekt.

Als de werknemers op regenachtige dagen met een ander vervoermiddel naar het werk komen, kunt u voor dit doel in beginsel geen onbelaste reiskostenvergoeding geven. In veel gevallen zal immers de

afstand tussen woning en werk minder zijn dan 10 kilometer. Het verstrekken van strippenkaarten en NS 5-retourkaarten voor het woon-werkverkeer kan echter wel belastingvrij gebeuren. Let hierbij wel op de bepaling dat de gunstige fiscale regeling voor fietsers alleen geldt als de werknemer meer dan de helft van het aantal werkdagen met de fiets naar het werk reist. Als de werknemer te vaak zonder de fiets van en naar het werk reist, dan is de gunstige fiscale regeling voor fietsers niet van toepassing.

4.7 Gevolgen voor de omzet- en vennootschapsbelasting

... BTW voordeel op fiets van de zaak

In beginsel is het niet mogelijk bij het verstrekken van personeelsvoorzieningen de omzetbelasting in aftrek te brengen. Er is een uitzondering gemaakt als de werkgever aan de werknemer voor woon-werkverkeer een fiets verstrekt of een fiets ter beschikking stelt. De BTW op de fiets van de zaak kan dan vaak wel worden afgetrokken. Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- De kostprijs van de fiets inclusief omzetbelasting mag dan niet meer bedragen dan f 1.500;
- Aan de werknemer mag in de afgelopen drie jaren geen fiets verstrekt zijn of ter beschikking zijn gesteld;
- Tevens mag de werknemer, in de drie jaren die volgen op het jaar waarin de fiets is verstrekt, niet voor 50% of meer van het aantal dagen van woon-werkverkeer aanspraak kunnen maken op een vergoeding voor het gebruik van een vervoermiddel anders dan een fiets.
- De onderneming komt normaal gesproken ook voor BTW-aftrek in aanmerking.

De kosten van het fietsenplan kan de werkgever in aftrek brengen bij de berekening van de belastbare winst. Ook de aanschafkosten van de in bruikleen gegeven personeelsfietsen mogen in het jaar van aanschaf volledig worden afgetrokken, als de kostprijs van de fiets niet meer bedraagt dan 1.000 gulden per fiets. Duurdere fietsen dienen in drie jaar te worden afgeschreven.

5 De auto van de zaak

Voor de werknemer wordt de auto van de zaak gezien als een onderdeel van het belastbaar loon. De fiscus neemt aan dat de werknemer de auto ook kan gebruiken voor privé-doeleinden en daardoor een aanzienlijke hoeveelheid geld bespaart. Dit voordeel wordt gezien als belastbare inkomsten uit arbeid, waarover inkomstenbelasting moet worden betaald. Bij de heffing van loonbelasting wordt het voordeel van de auto van de zaak nog niet meegenomen. De werknemer moet het voordeel op zijn aangiftebiljet inkomstenbelasting aangeven.

De waarde van het privé-gebruik wordt gesteld op ten minste 20% van de cataloguswaarde van de auto. Als de woon-werkafstand meer dan 30 kilometer bedraagt en de werknemer op ten minste drie dagen deze afstand tussen woning en werk reist, wordt ten minste 24% van de cataloguswaarde bijgeteld bij het brutoloon. Als de werknemer een eigen bijdrage betaalt voor het privé-gebruik van de auto, dan kan deze eigen bijdrage van de fiscale bijtelling worden afgetrokken.

Alleen als de werknemer overtuigend kan aantonen dat hij met de auto van de zaak minder dan 1.000 kilometer privé heeft gereden, blijft de 20%- of 24%-bijtelling achterwege. De fiscus verlangt in dat geval wel een zorgvuldig bijgehouden en sluitende kilometeradministratie. In dat geval dient de werknemer nog wel een bepaald bedrag per daadwerkelijk gereden privé-kilometer (afhankelijk van de werkelijke autokosten en privé-omstandigheden) tot zijn inkomen te rekenen. Bij de vaststelling of met de auto meer of minder dan 1.000 kilometer privé wordt gereden, worden de woon-werkkilometers als zakelijke kilometers aangemerkt.

Voorbeeld 5.1

Meneer Vermeulen rijdt in een auto van de zaak. Voor de inkomstenbelasting zit hij in het 50%-tarief. De cataloguswaarde inclusief BTW en BPM van de auto bedraagt f 45.000. De afstand tussen zijn woning en zijn arbeidsplaats bedraagt niet meer dan 30 kilometer. Bij zijn belastbaar inkomen wordt geteld: $20\% \times f 45.000 = f 9.000$. De belasting over f 9.000 (50%) bedraagt f 4.500.

Als meneer Vermeulen aan de werkgever een eigen bijdrage betaalt van 30 cent per privé-kilometer en hij 10.000 kilometer voor privé-doeleinden heeft gereden, betekent dit dat de fiscale bijtelling uitkomt op f 6.000 (f 9.000 minus 10.000 km à f 0,30). Hierover betaalt de heer Vermeulen f 3.000 inkomstenbelasting. De fiscus betaalt in dat geval dus de helft van de eigen bijdrage. De auto van de zaak kost de heer Vermeulen dus in totaal (eigen bijdrage plus de belasting over de fiscale bijtelling) f 6.000 per jaar.

De fiscale bijtelling is alleen van toepassing als de werknemer een *personenauto* ter beschikking gesteld heeft gekregen. Heeft hij bijvoorbeeld een bestelbusje ter beschikking gesteld gekregen, dan moet de waarde van het voordeel op basis van het feitelijk aantal gereden privé-kilometers worden vastgesteld, ook al heeft de werknemer meer dan 1.000 privé-kilometers gereden met de bestelbus.

5.1 Woon-werkverkeer met het openbaar vervoer

...ook voor werknemers met een auto van de zaak is soms vergoeding van de kosten van openbaar vervoer mogelijk

Een werknemer met een auto van de zaak heeft in beginsel geen recht op toepassing van het reiskostenforfait. Hij wordt immers op kosten van de werkgever vervoerd (met de auto van de zaak). De werkgever mag dus geen onbelaste reiskostenvergoeding geven en de werknemer mag geen bedrag aftrekken van zijn inkomen.

Als de werknemer echter (op één of meer dagen) de auto van de zaak niet gebruikt voor het woon-werkverkeer, is het in sommige gevallen toch mogelijk om gebruik te maken van de normale regels van het reiskostenforfait. Dat wil zeggen dat hij een belastingvrije vergoeding mag ontvangen of een bedrag mag aftrekken van zijn inkomen. Het moet in dat geval wel duidelijk zijn dat de werknemer zakelijke redenen had om niet met de auto naar het werk te reizen, maar bijvoorbeeld met het openbaar vervoer. Hierbij kunnen we bijvoorbeeld denken aan besparing van reistijd of van parkeerkosten, of een verzoek van de werkgever. Het feit dat een familielid de auto nodig had, wijst vanzelfsprekend niet op zakelijke overwegingen om een ander vervoermiddel te kiezen. In dergelijke omstandigheden zijn de kosten van het openbaar vervoer dan ook niet aftrekbaar.

Voorbeeld 5.2

De heer Waardman heeft een ambulante functie. Hij heeft een auto van de zaak ter beschikking gekregen. De heer Waardman is gemiddeld één dag per week op kantoor om daar zijn opdrachten te verwerken. De afstand tussen zijn woning en kantoor bedraagt 28 kilometer.

De kosten van de auto (inclusief afschrijvingen, verzekering en dergelijke) bedragen 55 cent per kilometer. De reis van en naar kantoor met de auto kost de werkgever (deze betaalt immers de autokosten) f 30,80. Bij 52 reizen per jaar is dat f 1.601,60.

In het kader van vervoermanagement kan de werkgever besluiten om de heer Waardman een vergoeding te geven voor een eerste klas treinkaartje voor de wekelijkse reis naar kantoor. De heer Waardman kan de auto van de zaak dan één dag per week thuis laten staan. Het vergoeden van het treinkaartje kost de werkgever f 19,50 per keer, ofwel f 780 per jaar. Voorwaarde is wel dat de werkgever de plaatsbewijzen administreert en voor controle beschikbaar houdt. Boven de vergoeding voor openbaar vervoer mag f 200 worden vergoed.

5.2 Omzetbelasting-aspecten

De omzetbelasting op de kosten van de auto van de zaak kunt u in beginsel geheel aftrekken (vanzelfsprekend onder de voorwaarde dat uw onderneming in aanmerking komt voor BTW-aftrek). Volgens de Wet op de omzetbelasting is de BTW op de kosten van het privé-gebruik echter niet aftrekbaar. Aan het einde van het jaar moet om die reden een correctie worden gemaakt. U dient dan de (eerst terugontvangen) omzetbelasting op het privé-gebruik weer af te dragen aan de fiscus.

De aan het eind van het jaar af te dragen omzetbelasting wordt berekend volgens de volgende vaste formule: cataloguswaarde van de auto x 12% x 20% tenzij hij minder dan 1000 km rijdt, dan BTW over werkelijk privé gebruik (als de werknemer verder van het werk woont dan 30 kilometer: 24%). Als de werknemer een eigen bijdrage betaalt voor het privé-gebruik van de auto, dient de werkgever hierover omzetbelasting af te dragen. De eigen bijdrage wordt geacht een bruto-bedrag (dus inclusief 17,5% BTW) te zijn.

Voorbeeld 5.3

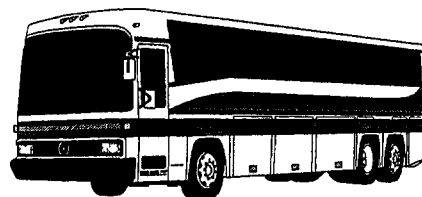
Een werknemer heeft een auto van de zaak met een catalogusprijs van f 45.000. De werknemer woont op 38 kilometer van het werk. De werkgever betaalt aan de leasemaatschappij een bedrag van f 18.000 per jaar (exclusief f 3.150 BTW). De werknemer betaalt voor deze auto een eigen bijdrage van f 300 per maand.

De betaalde omzetbelasting op de leasetermijnen (per jaar f 3.150) kan de werkgever in beginsel volledig aftrekken als voorbelasting. Over de eigen bijdrage van f 300 per maand moet de werkgever echter wel f 44,68 omzetbelasting afdragen aan de fiscus. Per jaar komt de BTW op de eigen bijdrage uit op f 536,16.

Bij de aangifte omzetbelasting over het laatste tijdvak van het boekjaar moet de werkgever jaarlijks omzetbelasting aangeven tot een bedrag van f 1.296 (12% x 24% x f 45.000). Van dit bedrag mag de in dat jaar afgedragen omzetbelasting op de eigen bijdrage (f 536,28) worden afgetrokken, zodat de werkgever per saldo zo'n f 756 omzetbelasting moet afdragen aan de fiscus.

6 Het bedrijfsvervoer

In het kader van vervoermanagement kunt u natuurlijk ook verder gaan dan het verstrekken van fietsen, het treffen van een carpoolregeling of het geven van reiskostenvergoedingen 'op maat'. U kunt bijvoorbeeld het vervoer van en naar het werk 'zelf' ter hand gaan nemen. Met name in gebieden die minder goed met het openbaar vervoer te bereiken zijn, kan deze mogelijkheid een uitkomst bieden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afgelegen industriegebieden waar veel werkgevers hun werknemers met bedrijfsbusjes van en naar het werk vervoeren. Een andere mogelijkheid is om een bedrijfsbusje te laten pendelen tussen het station en het bedrijf om zodoende de werknemers die met de trein naar het werk komen te verzekeren van adequaat 'aansluitend' vervoer van en naar het station.

Als de werkgever het vervoer van en naar het werk verzorgt, is er fiscaal sprake van 'vervoer vanwege de werkgever'. Voor de fiscus is dit niet alleen het geval bij vervoer met een bedrijfsbusje, maar is daarvan bijvoorbeeld ook sprake als de werknemer voor het woon-werkverkeer gebruik maakt van:

- een auto van de zaak;
- een door de werkgever in bruikleen gegeven fiets;
- openbaar vervoer waarvoor de werkgever de plaatsbewijzen heeft aangeschaft;
- de oude carpoolregeling.

De hierboven opgesomde vormen van 'bedrijfsvervoer' bespraken wij al uitgebreid in de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk gaat het met name om het 'echte' bedrijfsvervoer, bijvoorbeeld door middel van de bedrijfsbus.

6.1 Vervoer met de bedrijfsbus

...geen belasting op bespaarde reiskosten

Voor de heffing van de loon- en inkomstenbelasting wordt in beginsel geen bedrag tot het loon gerekend, als de werkgever de werknemer gratis van en naar het werk vervoert. De besparing van kosten voor de werknemer is derhalve belastingvrij. De afstand tussen woning en werk is hierbij niet relevant, zodat dit belastingvrije vervoer ook kan plaatsvinden voor afstanden beneden de 10 kilometer, alsmede voor afstanden boven de 20 kilometer.

Voor werknemers die gebruik maken van het vervoer vanwege de werkgever tellen de kilometers die worden afgelegd met dit vervoermiddel niet mee voor de bepaling van de afstand tussen woning en werk. Dit houdt in dat de voor de hoogte van het reiskostenforfait relevante reisafstand door het vervoer vanwege de werkgever wordt verkleind. Als de werknemers van huis worden opgehaald en voor het bedrijf uitstappen, dan blijft het reiskostenforfait helemaal buiten toepassing. Voor werknemers die op eigen gelegenheid van en naar een bepaalde opstapplaats moet reizen geldt echter het reiskostenforfait voor dit gedeelte van het woon-werkverkeer.

Als de werknemer zelf een gering bedrag bijdraagt aan de kosten van het vervoer, is bepaald dat de waarde van het vervoer wordt gesteld op het bedrag van de eigen bijdrage. Deze regel komt er dus op neer dat de bijtelling en de eigen bijdrage tegen elkaar wegvallen. De fiscale bijtelling is even hoog als de eigen bijdrage. De werknemer heeft per saldo geen kosten en daarmee ook geen recht op het reiskostenforfait.

Als de eigen bijdrage meer bedraagt dan 70% van het voor de werknemer geldende aftrekbedrag van het reiskostenforfait, dan is niet langer sprake van een 'geringe eigen bijdrage'. In dat geval is het normale reiskostenforfait van toepassing, dat wil zeggen dat de werknemer het volledige bedrag van het reiskostenforfait mag aftrekken van zijn inkomen.

Het kan natuurlijk voorkomen dat een werknemer elke week op een of meer dagen om zakelijke redenen geen gebruik maakt van het bedrijfsvervoer. Bijvoorbeeld omdat hij overdag zijn auto nodig heeft voor een dienstreis of moet overwerken. In die gevallen kunt u voor het incidentele gebruik van het eigen vervoer per dag 1/4 van het weekbedrag van het reiskostenforfait vergoeden (per week maximaal 4/4 van het weekbedrag), of kan de werknemer een deel van het reiskostenforfait voor de inkomstenbelasting aftrekken van zijn inkomen.

6.2 Ook bij andere vormen van vervoer vanwege de werkgever soms toch toepassing van reiskostenforfait

Ook bij 'alternatieve' vormen van vervoer vanwege de werkgever (bijvoorbeeld de werknemers met een auto of fiets van de zaak), is het in sommige gevallen toch mogelijk om het reiskostenforfait toe te passen wanneer de werknemer feitelijk geen gebruik maakt van het door de werkgever aangeboden vervoermiddel.

Als voorbeelden van gevallen waarin een ander vervoermiddel kan worden gebruikt dan de door de werkgever geboden mogelijkheid, geven wij de volgende situaties weer:

- werknemer beschikt over een door de werkgever verstrekte OV-jaarkaart, maar reist met de eigen auto naar het werk;
- werknemer beschikt over een auto van de zaak, maar reist soms met het openbaar vervoer;
- werknemer beschikt over een door de werkgever uitgeleende fiets, maar reist bij slecht weer met de bus naar het werk.

De reden waarom de werknemer van een ander vervoermiddel gebruik maakt, is hierbij van groot belang. De werknemer moet een zakelijke reden hebben om van een ander vervoermiddel gebruik te maken. Bijvoorbeeld vanwege tijdwinst, besparing van (parkeer)kosten, of om te voorkomen dat hij (per fiets) natgerend op de zaak aankomt.

Vanzelfsprekend zal in voorkomende gevallen wel de drempel van 10 kilometer worden toegepast. Als de werknemer over een afstand reist van minder dan 10 kilometer, is immers geen belastingvrije vergoeding mogelijk (behalve als de werknemer met het openbaar vervoer reist) en ook geen belastingaftrek.

6.3 Speciale BTW-regeling voor bedrijfsvervoer

Voor de omzetbelasting bestaat een bijzondere regeling voor bedrijfsvervoer. Als er namelijk sprake is van 'besloten busvervoer' (het bedrijfsbusje derhalve), dan kan de werkgever de omzetbelasting op de kosten van het bedrijfsbusje volledig aftrekken als voorbelasting, ook al is er sprake van woon-werkverkeer. Door dit BTW-voordeel kan het bedrijfsbusje voordeliger uitpakken dan het openbaar vervoer.

7 De multimobiliteitskaart

De overheid heeft aangegeven met het bedrijfsleven de zogenoemde ketenmobiliteit te willen bevorderen. Ketenmobiliteit is het gecombineerd gebruiken van bijvoorbeeld openbaar vervoer, fiets, auto en taxi. Dit is mogelijk in het woon-werkverkeer maar ook in het zakelijk verkeer. Binnen het kader van vervoermanagement past ook het gecombineerd gebruik van openbaar vervoer, fiets, auto en taxi binnen het woon-werkverkeer. Door gebruik te maken van de diverse vervoersmogelijkheden kan het woon-werkverkeer op de weg worden teruggedrongen.

Onderdeel van de 'ketenmobiliteit' is de invoering van de multimobiliteitskaart of ketenkaart. Het gaat hier om een kaart die recht geeft op het gebruik van zowel het openbaar vervoer, taxi als (huur) auto. De werknemer kan per reis bepalen van welke vervoersmogelijkheden hij gebruik wil maken. Belangrijk onderdeel van deze kaart is het recht op OV-gebruik.

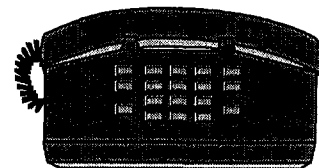
Als de ketenkaart door de werkgever wordt verstrekt vindt een fiscale bijtelling van het privé voordeel bij het loon plaats. Het OV-deel van de kaart moet gewaardeerd worden op f 120 per jaar voor reizen per tweede klasse en f 180 per jaar voor reizen per eerste klas. Bij een eigen bijdrage van de werknemer wordt dat gedeelte in mindering gebracht op de waardering van de kaart tot nihil.

De waardering van de eventueel ter beschikking gestelde personenauto (een ander onderdeel van de kaart) is afhankelijk van het feitelijke privé-gebruik. Als de werknemer meer dan 1.000 km privé rijdt met de auto is de vaste bijtelling van 20% (of 24%) van de cataloguswaarde van de auto van toepassing. Als de auto slechts een deel van het jaar ter beschikking is gesteld, wordt de bijtelling tijdsevenredig toegepast.

Voor de werknemer zijn de kosten voor fietsenstalling, parkeren, treintaxi etc. in beginsel niet aftrekbaar. Werkgevers kunnen een tegemoetkoming geven voor dit soort kosten die verband houden met het vervoer van en naar de opstapplaats van het openbaar vervoer. Deze tegemoetkoming bestaat uit f 200 extra, bovenop de kosten van de plaatsbewijzen die een werkgever onbelast kan vergoeden aan zijn werknemers. Voorwaarde is dat de werkgever de plaatsbewijzen administreert en voor controle beschikbaar houdt. Werknemers die met hun ketenkaart gebruik maken van het OV voor het woon-werkverkeer kunnen van deze regeling gebruik maken. Op deze manier wordt het financieel nog aantrekkelijker gebruik te maken van het openbaar vervoer voor woon-werkverkeer.

8 Telewerken

Het doel van vervoermanagement zal inmiddels bekend zijn: het aantal autokilometers terugdringen. In dit kader past natuurlijk ook het telewerken. De werknemer werkt een deel van zijn of haar tijd thuis, zodat het aantal woon- werkkilometers wordt verminderd. Een goede telewerk-regeling kan deel uitmaken van het bedrijfsvervoerplan.

Werkgevers kunnen onder bepaalde voorwaarden onbelast een computer aan de werknemer ter beschikking stellen. Om thuis te kunnen telewerken is vereist dat thuis een werkplek wordt ingericht. De Arbo-wetgeving stelt eisen aan het meubilair en verlichting voor thuiswerk. Om de werkplek thuis goed te kunnen inrichten is een nieuwe fiscale regeling in het leven geroepen. Deze thuiswerk-regeling houdt in dat de werkgever voor de inrichting van de werkplek thuis een bedrag van maximaal f 4.000 over een periode van vijf jaar mag vergoeden.

Om voor deze regeling in aanmerking te komen gelden de volgende voorwaarden:

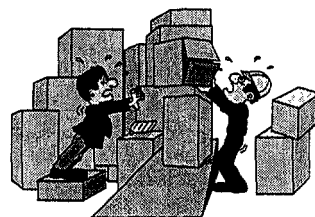
- de werknemer werkt tenminste eenmaal per week in de werkruimte thuis gedurende de gebruikelijke werktijd en zonder dat hij op die dag tevens naar een buiten de woning gelegen arbeidsplaats reist;
- de inrichting van de werkruimte thuis voldoet aan bij ministeriële regeling te stellen regels;
- er dient een schriftelijk contract tussen werkgever en werknemer te worden opgesteld;
- het contract dient bij de loonadministratie te worden bewaard.

Aangezien het hier gaat om het 'telewerken' zal er een mogelijkheid van digitale communicatie via een computer en modem tussen werkplek thuis en de reguliere werkplek aanwezig moeten zijn.

De regeling zorgt er in ieder geval voor dat de telewerker één dag per week niet van en naar het werk reist. Naast deze vermindering van het woon-werkverkeer (minder (auto) kilometers) kan de nieuwe regeling een gunstige werking hebben op een betere spreiding van het woon-werkverkeer. De werknemers die gebruik maken van de telewerk-regeling zijn in de gelegenheid om voor of na de spits de weg op te gaan. Bovendien zorgen computer en modem ervoor dat een bezoek aan het kantoor, na een bezoek aan bijvoorbeeld een klant, vermeden kan worden doordat thuis verder gewerkt kan worden.

9 De verhuiskostenvergoeding

Een andere manier om het aantal autokilometers terug te dringen is te stimuleren dat de werknemers dichterbij het werk gaan wonen. Een goede verhuiskostenregeling kan derhalve deel uitmaken van het vervoermanagement.

Een verhuiskostenvergoeding is belastingvrij, als de werknemer is verhuisd om 'op een behoorlijke manier zijn dienstbetrekking te kunnen uitoefenen'. Als de werknemer in verband met het krijgen van een nieuwe baan of een nieuwe werkplek verhuist binnen 2 jaar van de aanvaarding van een nieuwe dienstbetrekking, neemt de fiscus aan dat van aftrekbare kosten sprake is als de werknemer verhuist naar een woning binnen een afstand van 10 kilometer van de nieuwe werkplek. Als niet aan deze voorwaarden is voldaan, kan soms toch sprake zijn van een belastingvrije vergoeding. Aannemelijk zal dan moeten zijn dat de verhuizing een voldoende zakelijk verband heeft met de dienstbetrekking. Het is verstandig die gevallen vooraf ter goedkeuring aan de belastingdienst voor te leggen.

De belastingrechter heeft kort geleden beslist dat onder omstandigheden bij twee verhuizingen in een korte tijd, eerst naar een tijdelijk verblijf en vervolgens naar een definitieve woning de verhuiskostenaftrek tweemaal van toepassing kan zijn.

Een mogelijkheid is dus om, in het kader van vervoermanagement, een verhuiskostenregeling in te stellen die recht geeft op een hogere vergoeding naarmate de werknemer dichterbij de nieuwe werkplek gaat wonen. Zolang de verhuiskostenvergoeding niet meer bedraagt dan 12% van het jaarsalaris (maar niet meer dan f 12.000) plus de kosten van het verhuisbedrijf, is een dergelijke vergoeding belastingvrij. Minimum-eisen worden niet gesteld door de belastingwet.

De hogere vergoeding voor het verhuizen naar een plek dichterbij het werk, kan de werkgever weer 'terugverdienen' aangezien hij in de periode na de verhuizing een lagere reiskostenvergoeding hoeft te betalen.

Voorbeeld 9.1

Een werkgever die de maximale belastingvrije reiskostenvergoeding aan de werknemers betaalt, bespaart per jaar f 3.240 aan reiskosten als een werknemer op 9 kilometer afstand van het werk woont in plaats van op 22 kilometer. Een (extra) verhuiskostenvergoeding van bijvoorbeeld f 3.000 aan een werknemer die verhuist naar een woning op 9 kilometer van het werk, verdient de werkgever dus binnen een jaar terug.

10 Onbelaste beloningen

Zoals uit de voorgaande hoofdstukken blijkt, is het niet in alle gevallen mogelijk om binnen het kader van de belastingwet een *specifieke* belastingvrije vergoeding te geven voor de werknemers die meewerken aan het vervoermanagement. Er is bijvoorbeeld geen speciale reiskostenvergoeding mogelijk voor werknemers die fietsend naar het werk komen.

Het is echter toch mogelijk om binnen de onderneming een bedrijfsvervoerplan in te stellen met belastingvrije beloningen voor alle aan het plan deelnemende werknemers.

De spaarloonregeling kan bijvoorbeeld flexibel worden ingezet om het bedrijfsvervoermanagement aantrekkelijk te maken zonder dat dit leidt tot het betalen van extra belasting.

Bij de fiscale spaarloonregeling kunnen werknemers uit hun reguliere bruto salaris sparen per jaar maximaal f 1.706 zonder dat op dit deel van het salaris belasting en premies hoeven te worden betaald. In plaats van dat werknemers uit hun reguliere bruto salaris sparen is het ook mogelijk dat de werkgever een extra bedrag (max f 1.706) aan loon (*als onbelaste bonus*) op de spaarrekening van de werknemers stort. Door de spaarloonregeling op deze manier te gebruiken kunt u werknemers die deelnemen aan het vervoermanagement (extra) belonen; zij hoeven dan niet, zoals hun collega's, uit het normale bruto-salaris te sparen.

Een spaarloonregeling moet openstaan voor ten minste driekwart van het personeel. Hoeveel werknemers daadwerkelijk gebruik maken van de regeling is niet van belang, maar in de praktijk blijkt wel dat bedrijfssparen onder de nieuwe regeling erg populair is.

Naast de belastingvoordelen voor de werknemer biedt de spaarloonregeling ook voor u, als werkgever, een voordeel. Over het gespaarde loon hoeven geen overhevelingstoeslag en ook geen werkgeverslasten voor de werknemersverzekeringen te worden betaald. Dit voordeel bedraagt in beginsel ongeveer 20% van het door de werknemer gespaarde bedrag. De werkgever moet wel over het ingehouden spaarloon 10% belasting betalen. Het resterende voordeel bedraagt dan nog altijd 10% van het gespaarde loon.

Als voorbeeld voor een flexibele toepassing van de spaarloonregeling kan worden gewezen op werknemers die met de eigen fiets van en naar het werk fietsen, een belastingvrije bonus te geven door deze te storten op de spaarloonrekening. Een andere mogelijkheid is om de bonus te betalen aan carpoolende werknemers die niet van de fiscale carpoolregeling gebruik (kunnen) maken, bijvoorbeeld omdat de woon-werkafstand te klein is of omdat zij op te weinig dagen carpoolen. Dit alles is toegestaan zolang het 'totale op de spaarrekening gestorte' bedrag maar niet hoger is dan f 1.706 per jaar.

Voorbeeld 10.1

Een werkgever treft een spaarloonregeling voor het gehele personeel. Iedere werknemer mag maximaal f 300 per jaar sparen uit het reguliere salaris. Werknemers die carpoolen of met de fiets naar het werk komen krijgen voor elke dag dat zij zo reizen f 5 (maximaal f 1.406).

Deze bonus wordt op de spaarloonrekening gestort (verplicht) en is derhalve belasting- en premievrij.

COLOFON

Een uitgave van het ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directie Mobiliteitsmarkt
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Codenummer: B143

Tekst en vormgeving: Ernst & Young

Den Haag, 10 maart 2000

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Informatie en Documentatie
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tél. 070 3517040 / Fax 070 3516430

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Meer exemplaren kunt u aanvragen bij de Postbus 51 Informatielijn,
telefoonnummer 0800 - 8051.

Voor vragen kunt u terecht bij publiekswaarschuwing van het ministerie
van Verkeer en Waterstaat, telefoon 070 - 3517086

Verkeer en Waterstaat heeft ook veel informatie op internet,
het adres is: <http://www.minvenw.nl>